

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของระบบอนุรักษ์ดินและน้ำสำหรับพื้นที่ปลูกยางพาราและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน
ชื่อนิสิต	นายสุทธิรักษ์ พสกภักดี
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.จรัญธร บุญญาภาพ
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ วท.บ. สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2558
คำสำคัญ	การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พื้นที่ต้นน้ำ ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

บทคัดย่อ

จากงานวิจัยชิ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหามาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสมแก่การลงทุนเพาะปลูกและเหมาะสมกับเกษตรกรใน อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน เพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรทราบถึงวิธีการเพาะปลูกที่เหมาะสมกับเกษตรกรเองทั้งในเรื่องของการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน เพื่อเป็นข้อมูลที่ดีในการตัดสินใจให้กับเกษตรกรได้ทั้งช่วยลดการสูญเสียหน้าดินและธาตุอาหารหลัก (N,P,K) ซึ่งช่วยลดผลกระทบที่เกิดจากพื้นที่เพาะปลูกลงได้ ขั้นตอน ที่เป็นมาตรการทางเลือกนั้นมีทั้งหมด 5 มาตรการ มาตรการแรก ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพียงอย่างเดียว (Control treatment : CT) ซึ่งเป็นวิธีที่เกษตรกรเพาะปลูกได้ง่ายและเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เร็ว มาตรการที่สอง ปลูกยางพาราโดยทำขั้นบันไดดิน (Treatment 2 : T2) เป็นวิธีที่ใช้เงินทุนในการทำค่อนข้างสูงแต่ก็สะดวกแก่การดูแลรักษาต้นยางพารา ซึ่งพื้นที่นั้นเป็นภูเขาสูงชัน มาตรการที่สาม การปลูกยางพาราโดยไม่ทำขั้นบันไดดิน (Treatment 3 : T3) ซึ่งวิธีนี้เกษตรกรมักไม่ค่อยได้รับความนิยมจากเกษตรกรมากนักเนื่องจากเดินลำบาก มาตรการที่สี่ ปลูกยางพาราร่วมกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (Treatment 4 : T4) เป็นวิธีที่คาดว่าช่วยในการอนุรักษ์ดินและน้ำได้ดีและมีการลงทุนมากที่สุด มาตรการที่ห้า ปลูกยางพาราโดยไม่กำจัดวัชพืช (Treatment 5 : T5) คาดว่าจะเป็นวิธีที่ลงทุนน้อยที่สุดในทั้งหมด 5 มาตรการ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นในการสอบถามเพื่อง่ายต่อการสอบถามและวิเคราะห์จึงมีการปรับเปลี่ยนเล็กน้อยจาก ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรนั้นเลือก ปลูกยางพาราโดยทำขั้นบันได (T2) มากที่สุด และเลือกปลูกยางพาราโดยไม่ทำขั้นบันไดดิน (T3) และปลูกยางพาราร่วมกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (T4) น้อยที่สุด และในส่วนผลตอบแทนมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ในอัตราคิดลดที่ 7.5% พบว่าการปลูกพาราร่วมกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (T4) นั้นให้อัตรามผลตอบแทนที่มากที่สุดแต่ก็ลงทุนมากที่สุด